

Erkenningscommissie Onderzoekscholen

College van Bestuur
Universiteit Utrecht
Postbus 80125
3508 TC UTRECHT

Amsterdam, 9 juli 2014
Kenmerk ECOS/AV/2645

Erkenningscommissie Onderzoekscholen
ecos@bureau.knaw.nl

Betreft Aanvraag hererkenning NOSTER

Geacht College,

Met veel genoegen bericht ik u hierbij dat de Erkenningscommissie Onderzoekscholen (ECOS) heeft besloten uw aanvraag tot hererkenning van de onderzoekschool NOSTER (Nederlandse Onderzoekschool voor Theologie en Religiewetenschap) te honoreren en de onderzoekschool te hererkennen. Voor de overwegingen die tot de uitspraak hebben geleid, verwijst ik u naar bijgevoegd besluit.

De ECOS maakt haar besluiten over de aanvragen tot erkenning en hererkenning van onderzoekscholen openbaar door ze toe te voegen aan haar website.

Hoogachtend,
namens de Erkenningscommissie Onderzoekscholen,

Prof. dr. Titia Sixma
Voorzitter

Bijlage.

Besluit over de aanvraag tot hererkenning van de onderzoeksschool NOSTER (Nederlandse Onderzoeksschool voor Theologie en Religiewetenschap) door de Erkenningscommissie Onderzoeksscholen (ECOS)

1. De ECOS heeft haar beoordeling van de aanvraag voor hererkenning van de onderzoeksschool NOSTER verricht aan de hand van de criteria die worden gesteld in het Protocol Erkenningsprocedure Onderzoeksscholen 2010. In haar oordeelsvorming heeft de ECOS twee hoofdlijnen onderscheiden, te weten (1) het opleidings- en begeleidingsprogramma en (2) de organisatie van de onderzoeksschool NOSTER als onderzoeksschool, met de nadruk op *school*.

Voor wat betreft de kwaliteit en samenhang van de wetenschappelijke missie volgt de ECOS de conclusies en adviezen van de SEP-evaluatie. In deze evaluatie wordt geconcludeerd dat beide aspecten van de wetenschappelijke missie van deze onderzoeksschool voldoen aan de internationale kwaliteitsnormen.

De onderzoeksschool NOSTER is eerder door de ECOS erkend in 2005.

2. Tijdens haar vergadering van 14 februari 2014 heeft de ECOS onderzocht in hoeverre de aanvraag voldoet aan de erkenningscriteria, in het bijzonder voor wat betreft de in punt 1. genoemde twee hoofdlijnen. De voorgelegde aanvraag gaf de ECOS geen aanleiding meer voor gesprekken met de leiding resp. een delegatie van promovendi en postdocs van de onderzoeksschool. Wel zijn bij de ECOS enkele vragen gerezen, die schriftelijk zijn voorgelegd aan de onderzoeksschool.

De ECOS heeft gemeend dat haar vragen door middel van de toegezonden antwoorden overtuigend zijn beantwoord en dat er geen aanleiding meer was voor verdere vragen aan de onderzoeksschool.

De ECOS heeft dit besluit in haar vergadering van 1 juli 2014 vastgesteld.

3. De belangrijkste vragen van de ECOS aan de onderzoeksschool en de antwoorden van de onderzoeksschool aan de ECOS worden hieronder behandeld.

Genderbeleid

Niet alleen de feedback van de 'International Peer Review Committee' maar ook die van de ECOS is de man/vrouw verhouding in het traject van promotie naar carrière scheef. In dit licht vraagt de ECOS zich af wat de visie van de onderzoeksschool daarop is, en welk beleid de onderzoeksschool voert, of kan voeren, om deze situatie rechter te trekken.

De onderzoeksschool brengt naar voren dat genoemde discrepantie de man/vrouw verhouding weerspiegelt in de actuele samenstelling van de onderzoekers in de instellingen waaruit de NOSTER-leden afkomstig zijn, en dat NOSTER over deze samenstelling geen zeggenschap heeft. De onderzoeksschool heeft – mede vanwege de carrièreperspectieven van het grote aantal vrouwelijke promovendi dat binnen NOSTER wordt opgeleid – de volgende initiatieven en maatregelen genomen betreffende haar eigen organisatie en werkzaamheden:

- Het NOSTER-bestuur heeft een extra zetel met als portefeuille Genderstudies en de positie van vrouwen in het onderzoeksgebied van theologie en religiewetenschappen.
- In haar opleidingsprogramma heeft de onderzoeksschool een jaarlijkse facultatieve studieweek en een langlopend maandelijks promovendiseminaar die inhoudelijk zijn gewijd aan genderstudies. De onderzoeksschool zal het initiatief nemen om regelmatig opleidingsonderdelen over dit onderwerp te organiseren die ook een groter en gemengd publiek bereiken.
- Het beleid van NOSTER is dat in de door de onderzoeksschool zelf ingestelde gremia en werkverbanden vrouwen substantieel present of vertegenwoordigd dienen te zijn.

De onderzoeksschool heeft het voornemen dit beleid voort te zetten. Aan de hand van de feedback van de 'International Peer Review Committee' en de ECOS concludeert de onderzoeksschool in haar contacten met de instellingen waaruit de NOSTER-leden afkomstig zijn, en in haar publieke optreden en activiteiten de scheve man/vrouw verhouding in het traject van promotie naar carrière uitdrukkelijk aan de orde moet (blijven) stellen en een voorttrekkende rol kan spelen in het eigen onderzoeksveld bij het formuleren van organisatorische en beleidsmaatregelen en –adviezen.

Aanbevelingen van de 'International Peer Review Committee'

Bij punt 8 geeft de onderzoeksschool een korte reactie op de aanbevelingen van de 'International Peer Review Committee'. De ECOS vraagt zich af welke aanbevelingen de onderzoeksschool het meest urgent acht en (dus) als eerste zullen worden omgezet in te nemen maatregelen.

De onderzoeksschool antwoordt de volgende drie clusters van aanbevelingen van groot belang acht:

(1) Inhoudelijke profilering en strategische keuzes; (2) Transdisciplinaire positionering; en (3) Internationale oriëntatie en samenwerking. Bij elk cluster noemt de onderzoekschool een aantal te nemen maatregelen. Bijvoorbeeld in het laatstgenoemde cluster past dat de onderzoekschool een International Advisory Board gaat instellen die tot doel heeft de contacten met vergelijkbare organisaties in het buitenland en met (inter)nationale vakorganisaties te verstevigen en structureler in te bedden met het oog op de uitwisseling van kennis van en ervaring met ontwikkeling in onderwijs, onderzoek en onderzoekfinanciering.

Relatie aantal promovendi en levensvatbaarheid onderzoekschool

Het aantal promovendi dat is geaffilieerd aan de onderzoekschool heeft de afgelopen jaren op een vrij constant niveau van bijna 40 gelegen. De ECOS vraagt zich af of een dergelijk laag aantal een bedreiging kan zijn voor de levensvatbaarheid van de onderzoekschool, en in hoeverre de niet-geaffilieerde promovendi bijdragen aan de levensvatbaarheid van de onderzoekschool.

De onderzoekschool antwoordt er vertrouwen in te hebben dat het aantal geaffilieerde leden van de onderzoekschool redelijk stabiel zal blijven. In aanvulling daarop merkt de onderzoekschool op dat het een serieuze optie is de komende jaren te streven naar de inrichting van een groter verband van onderzoekscholen of eventueel de oprichting van een grote interdisciplinaire onderzoekschool gewijd aan 'de studie van religie(s)'. Een dergelijke schaalvergroting en inhoudelijke samenwerking zouden betekenen dat de onderzoekersopleiding en het onderzoekersplatform op het gebied van theologie, godsdienstwetenschap en religiestudies in Nederland minder kwetsbaar wordt en meer past bij de eisen en (nieuwe) mogelijkheden van het op dit onderzoeksgebied sterk veranderende academische landschap.

Wat betreft de niet-geaffilieerde promovendi merkt de onderzoekschool op dat het hier gaat om een groeiende groep van promovendi die in veel opzichten lijkt op reguliere promovendi - het gaat dus niet zozeer om 'hobby-proefschriften'. Wat hen vaak kenmerkt, is dat zij vanuit hun huidige of met het oog op een toekomstige professionele, niet-academische betrekking willen investeren in hun onderzoekersopleiding. Promovendi die geen lid van NOSTER kunnen worden (bijvoorbeeld omdat zij geen (betaalde) aanstelling hebben aan een in NOSTER participerende instelling) kunnen losse opleidingsactiviteiten van NOSTER volgen onder voorwaarde dat de (beoogde) promotor akkoord gaat met de aanmelding voor de NOSTER-cursus. Betaling voor deelname aan losse cursussen geschiedt door de promovendus zelf; soms neemt de instelling waaraan zij hun promotieonderzoek verrichten, deze kosten voor haar rekening.

4. De ECOS heeft een positief eindoordeel over de onderzoekschool NOSTER en besluit de onderzoekschool te erkennen voor de komende zes jaar.